

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Concernstaf

Onderwerp:

Vragen ex art 46-DB-illegale bewoning arbeidsmigranten en uitbuiting door uitzendbureaus

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 25-02-2025
Notanummer	: 2025-88
Datum	: 25-02-2025
Programma	: 02 - Openbare orde en veiligheid
Portefeuillehouder	: Burgemeester,
Bijlage(n)	: Antwoordbrief vragen ex art 46 RvO-DB- Arbeidsmigranten.docx, Schriftelijke vragen illegale bewoning arbeidsmigranten en uitbuiting door uitzendbureaus DB.docx

Parafering

20-02-2025: Burgemeester

Agendering

* 21-02-2025: Teammanager Concernstaf en Adjunct-secretaris

* 21-02-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

25-02-2025

B & W d.d.: 25-02-2025

Besluit

1. De beantwoording van de vragen ex art 46 RvO van de DB-fractie vast te stellen

2. De beantwoording aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Per brief van 28 januari 2025 heeft C. Kamphuis van de fractie van Deventer Belang uw college een aantal schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over illegale bewoning arbeidsmigranten en uitbuiting door uitzendbureaus. Bijgaand treft u de beantwoording aan.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Kader

Betrokken partijen en participatie

Toelichting op participatiebeleid

Argumenten voor en tegen

Financiële consequenties en dekking

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

Gemeente Deventer
t.a.v. College van B&W
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Deventer, 28 januari 2025

Betreft: illegale bewoning arbeidsmigranten en uitbuiting door uitzendbureaus

Geacht college,

In de media verschijnen de laatste tijd weer regelmatig [berichten](#) over structurele problemen door illegale bewoning die mede worden veroorzaakt door de uitzendbureaus El Green en Kahmaran. Er zou zelfs sprake zijn van het uitbuiten van arbeidsmigranten. De berichten spreken ook van een gemeente die flink worstelt met deze problematiek.

De overlast die omwonenden ervaren, het mogelijk uitbuiten van een kwetsbare groep arbeidsmigranten zijn wat ons betreft onacceptabel. Wij begrijpen niet goed hoe dit probleem zo groot heeft kunnen worden en er blijkbaar niet kordaat kan worden opgetreden.

De fractie van Deventer Belang heeft daarom de volgende vragen:

1. Wat kan het college nog meer doen om een einde te maken aan de illegale bewoning en de mogelijk negatieve praktijken van eerdergenoemde uitzendbureaus?
 - a. Welke mogelijkheden heeft de gemeente om beide bureaus aan te pakken? Bijvoorbeeld het sluiten, al dan niet tijdelijk van deze bureaus? Of het ontruimen van deze woningen? Zo nee, waarom niet?
 - b. Kunnen maatschappelijke kosten die worden gemaakt om deze problemen aan te pakken worden afgewenteld op de veroorzakers?
2. Is er contact met klanten van deze uitzendbureaus? Kan de gemeente hen inzetten tegen deze praktijken door hen te wijzen op de onwenselijke werkwijze die er blijkbaar plaats vinden door de bureaus die zij betalen om personeel te detacheren/plaatsen?
3. Hoe staat de overlast door illegale bewoning van arbeidsmigranten en uitbuiten van arbeidsmigranten in verhouding tot dezelfde problematiek elders in de stedendriehoek?
 - a. Waarom is Deventer als vestigingsplaats zo gewild om grote aantallen arbeidsmigranten onder ogenschijnlijk slechte omstandigheden te huisvesten?
 - b. Ziet u mogelijkheden om Deventer minder aantrekkelijk maken voor dergelijke uitzendbureaus?

In afwachting van uw antwoorden.

Hoogachtend,

Christian Kamphuis

Raadslid namens Deventer Belang

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

Aan de fractie van Deventer Belang
t.a.v.
C. Kamphuis

direct telefoonnummer

Interne Post

gemeente@deventer.nl
e-mail

2025-88
kenmerk

uw referentie

25 februari 2025
datum

M.C. Eggel

Schriftelijke vragen ex art 46 RvO

contactpersoon

onderwerp

Geachte heer Kamphuis,

In uw brief van 28 januari jl. hebt u ons college schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over illegale bewoning arbeidsmigranten en uitbuiting door uitzendbureaus. Ons antwoord is als volgt.

Vraag 1

Wat kan het college nog meer doen om een einde te maken aan de illegale bewoning en de mogelijk negatieve praktijken van eerdergenoemde uitzendbureaus?

Antwoord

In de strategische veiligheidsagenda 2024 Veiligheid (paragraaf 4.1.1) is uiteengezet wat wij doen om arbeidsuitbuiting in relatie tot illegale kamerverhuur aan te pakken, waarbij ook de aanpak van de betrokken uitzendbureaus is beschreven. Op hoofdlijnen houdt dit in dat we het verdienmodel van malafide uitzendbureaus aanpakken door barrièremiddelen (zoals een last onder dwangsom) toe te passen om zo een dergelijke werkwijze te beëindigen.

Vraag 1a

Welke mogelijkheden heeft de gemeente om beide bureaus aan te pakken? Bijvoorbeeld het sluiten, al dan niet tijdelijk van deze bureaus? Of het ontruimen van deze woningen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

We treden handhavend op tegen o.a. uitzendbureaus (waaronder hun bestuurders en aandeelhouders) die als verhuurder of pandeigenaar de Huisvestingswet, Woningwet of Omgevingswet overtreden. Als overtredingen niet of niet tijdig ongedaan worden gemaakt dan volstaat in de meeste gevallen een last onder dwangsom om de overtreding te beëindigen. De sluiting en ontruiming van panden die illegaal in gebruik zijn bij uitzendbureaus is tot op heden niet aan de orde geweest. Omdat er in het verleden meerdere overtredingen zijn vastgesteld door de betreffende uitzendbureaus, hebben de bestuurders allen een last onder dwangsom opgelegd gekregen om herhaling van overtreding te voorkomen. Dit betreffen dus toekomstige (nieuwe) overtredingen. Dit is een bijzonder en weinig gebruikt middel waarvan wij alleen gebruik mogen maken als er sprake is van overtreeders die herhaaldelijk in de fout gaan en waarbij een objectgerichte aanpak onvoldoende werkt.

Zoals u in de raadsmededeling Update en voortgang nieuwe wet- en regelgeving (huur)woningmarkt van 12 december 2024 hebt kunnen lezen worden de huidige ervaringen van de Wet goed verhuurderschap op basis van de ervaringen van 2024 doorontwikkeld.

Vraag 1b

Kunnen maatschappelijke kosten die worden gemaakt om deze problemen aan te pakken worden afgewenteld op de veroorzakers?

Antwoord

Nee, dit is wettelijk niet geregeld.

Vraag 2

Is er contact met klanten van deze uitzendbureaus? Kan de gemeente hen inzetten tegen deze praktijken door hen te wijzen op de onwenselijke werkwijze die er blijkbaar plaats vinden door de bureaus die zij betalen om personeel te detacheren/plaatsen?

Antwoord

In het Plan van Aanpak Arbeidsmigranten, vastgesteld door de raad in juni 2023, staat opgenomen dat er gesprekken gevoerd gaan worden met werkgevers. Deze gesprekken staan voor dit jaar op de planning. Daarin zullen we meenemen dat er ongewenste situaties ontstaan vanuit het samenwerken met bepaalde bureaus. Een mogelijke locatie, Hanzeweg 70, is nu bestemd voor de opvang van Oekraïners en deze is vanaf mei 2025 beschikbaar voor het tijdelijk huisvesten van arbeidsmigranten (short stay).

Daarnaast weten we tot nu toe niet precies om welke werkgevers het gaat, omdat de arbeidsmigranten daar vaak erg gesloten over zijn. En het is ook zeer de vraag of het om Deventer werkgevers gaat daar een groot deel ook buiten Deventer werkzaam is.

Vraag 3.

Hoe staat de overlast door illegale bewoning van arbeidsmigranten en uitbuiten van arbeidsmigranten in verhouding tot dezelfde problematiek elders in de Stedendriehoek?

Antwoord

Ook andere gemeenten in de Stedendriehoek hebben te maken met overlast door illegale bewoning van arbeidsmigranten. Een vergelijk is echter moeilijk te maken omdat daarvoor geen objectieve criteria zijn en de situatie per gemeente kan verschillen. In gemeenten waar bijv. sprake is van illegale huisvesting op vakantieparken speelt weer een heel andere problematiek dan in Deventer.

Vraag 3a

Waarom is Deventer als vestigingsplaats zo gewild om grote aantallen arbeidsmigranten onder ogenschijnlijk slechte omstandigheden te huisvesten?

Antwoord

In het 'Rapport bouwstenen voor de aanpak van arbeidsmigratie in Deventer (BMC, 2022) is aangegeven dat een groot aanbod van woningen met een lagere WOZ-waarde een van de redenen is waarom Deventer aantrekkelijk is om arbeidsmigranten te vestigen. Ook de werkgelegenheid in verschillende sectoren in en om Deventer en de wijze waarop de gemeente zich ook op deze manier profileert ten opzichte van andere delen van het land, zijn volgens de onderzoekers redenen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Vanuit onze casuïstiek zien we echter ook dat de betrokken eigenaren van de uitzendbureaus een netwerk in Deventer met pandeigenaren en andere betrokkenen hebben opgebouwd en daar hun voordeel mee doen.

Vraag 3b

Ziet u mogelijkheden om Deventer minder aantrekkelijk te maken voor dergelijke uitzendbureaus?

Antwoord

Ja, die mogelijkheden zijn er en worden ook veelvuldig toegepast maar illegale huisvesting is een hardnekkig probleem dat zich niet eenvoudig en snel laat oplossen. Zo lang de vraag naar arbeidsmigranten onveranderd groot blijft, en naar verwachting ook blijft groeien, alternatieve huisvestingslocaties uitblijven en landelijke regelgeving om uitzendbureaus beter te reguleren op zich laat wachten, doen wij wat we kunnen doen binnen de juridische mogelijkheden en met de daarvoor beschikbaar gestelde financiële middelen om illegale huisvesting (door o.a. uitzendbureaus) tegen te gaan. Ook de samenwerking met onze partners zoals de belastingdienst en de arbeidsinspectie draagt er aan bij.

Zoals genoemd onder vraag 2 van de schriftelijke vragen is Hanzeweg 70 een beoogde locatie voor een arbeidsmigrantenhotel. Dit biedt een alternatief voor de huisvesting in de woonwijken. Bovendien wordt er gewerkt aan een afwegingskader voor een short-stayverblijf van arbeidsmigranten als een marktpartij met de vraag komt.

Ook gesprekken met werkgevers kunnen een ingang zijn om te stimuleren dat er met gecertificeerde uitzendbureaus wordt gewerkt. Waarbij opgemerkt dat deze certificatie nog niet verplicht is.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

J.P. Wassens

R.C. König